

ἡ σταθμισθείς, ἀζύγιτος Ἡπ. Νάξ. (*Ἀπύρανθ.) — Λεξ. Πρω. 3) Μεταφ. ὁ μὴ εὐτρεπισθείς, ὁ μὴ καλλωπισθείς Μακεδ. : *Ἡ νύφ' εἶν' ἄσταφνιστ' ἀκόμα.* 4) Ὁ μὴ σταθμί-
ων καὶ ὑπολογίζων τὰ ἐξοδά του, σπάταλος Ἡπ. — Λεξ. Πρω.

ἄσταφνος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἄσταφνους Στερελλ. (Δεσφ.)
Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. *στάφνη*.

1) Ἀπρόσεκτος : *Ἀσταφνου πιδί.* 2) Βιαστικός : *Εἶν' τοῦ φαεῖ τ' ἄσταφνους.*

ἄσταχος ἐπίθ. Σῦρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. *στάχυν*.

Ὁ μὴ εὐνοῶν τὴν ἀνάπτυξιν σταχύων εἰς τὰ σιτηρά, πῖ ἀνέμου : Γνωμ. Ὁ σιρόκκος ἄκαρπος, ἄγαλος, ἄσταχος.

***ἄσταχτάρωτος** ἐπίθ. ἄσταχτάρωτος Πόντ. (Κερασ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. **σταχταρωτός* < **σταχταρώνω*.

1) Ὁ μὴ ρυπανθείς μὲ στάκτην Πόντ. 2) Ὁ μὴ καθαρισθείς διὰ τριβῆς μὲ στάκτην, ἐπὶ μεταλλίνων σκευῶν Πόντ. (Κερασ.)

ἄσταχτος ἐπίθ. Πελοπν. (Μάν.) — Λεξ. Πρω.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *σταχτός*.

Ὁ μὴ στάζων, ἀστάλακτος.

ἀστάχυαστος ἐπίθ. πολλαχ. ἀστάχυαστους πολλαχ. βορ. ἰδιωμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. **σταχυαστός* < **σταχυάζω*.

1) Ὁ μήπω ἐκβλαστήσας ἀθήρα, ἐπὶ σιτηρῶν. 2) Μεταφ. ἐπὶ νέου ἢ νέας, ὁ μὴ μεστωμένος, ὁ μὴ ὥριμος.

ἀστάχωτος ἐπίθ. Κρήτ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Σύμ. κ.ά. — Λεξ. Ἐλευθερουδ. Μ'Εγκυκλ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. **σταχωτός* < **σταχώνω*.

1) Ἀδετος, ἐπὶ βιβλίων ἐνθ' ἄν. : *Βιβλίον ἀστάχωτο Κρήτ. Χαριτ' ἀστάχωτο Σύμ.* 2) Ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου δὲν ἐπλήχθη ἀκόμη ἢ στεφάνη, ἦτοι τὸ ἀνώτατον καὶ τελευταῖον μέρος, ἐπὶ περικνημίδος Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) : *Ἐπέμ' νεν ἀστάχωτον τ' ὀρτάρ'.*

ἄστε Κίμωλ. ἄστεν Σίφν.

Ἐκ τῆς φρ. *ἄς ἢ θ ε λ ε* διὰ τῶν μεταβατικῶν τύπων *ἄς ἢ θ ε - ἄ σ θ ε*. Πβ. ΣΨάλτην ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ. 5 (1918) 54.

1) Εἶθε, ἐπὶ εὐχῆς Κίμωλ. : *Ἄστε μαζώξῃ σπόρο!* 2) Ἐάν (ἢ μετάβασις τῆς εὐκτικῆς σημασίας εἰς τὴν ὑποθετικὴν ὅπως καὶ εἰς τὰς φρ. *νὰ μποροῦσα*, *νὰ εἶχα* = εἶθε νὰ μποροῦσα, νὰ εἶχα, καί : ἂν μποροῦσα, ἂν εἶχα) Σίφν. : *Ἄστεν ἡρχοῦσανε νωρίς, ἦθα μὲ βρῆς 'ς τὸ σπίτι μου.*

ἀστέγαστος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ. καὶ δημῶδ. Πόντ. (Οἶν. Σάντ.) ἀστέβαστος Πόντ. (Τραπ.) ἀστιάστος Νάξ. (*Ἀπύρανθ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. *ἀστέγαστος*. Διὰ τὴν τροπὴν τοῦ τонуμένου εἰς ι πρὸ τοῦ α εἰς τὸν τύπ. *ἀστιάστος* ἰδ. NAndriotis ἐν Ἀρχ. Θρακικ. Θησ. 6 (1939/40) 171 κέξ.

1) Ὁ μὴ ἔχων στέγην, ὁ μὴ στεγασμένος, ἐπὶ οἰκοδομῆς σύνηθ. καὶ Πόντ. (Οἶν. Σάντ. Τραπ.) : *Ἀστέγαστο σπίτι σύνηθ. Ἀστιάστος μητᾶτος Ἀπύρανθ.* Συνών. **ἀστέγωτος*. 2) Ὁ μὴ ἔχων οἰκίαν, ἄστεγος σύνηθ. : *Πολλοὶ πρόσφυγες ἔμειναν ἀστέγαστοι.* Συνών. *ἄσπιτος*, *ἄσπίτωτος* 1, *ἄστεγος*, *ξεσπίτωτος*.

ἀστέγνωτος ἐπίθ. σύνηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἀστέγνωτους βόρ. ἰδιώμ. ἀστέγνωστος Λεξ. Περίδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. **στεγνωτός* < **στεγνώνω*. Πβ. καὶ τὸ μεταγν. *ἀστέγνωτος* = ἀκάλυπτος.

1) Ὁ μὴ στεγνώσας εἰσέτι ἐνθ' ἄν. : *Δὲ φάνηκε ὁ ἥλιος καὶ ἀπόμειναν τὰ ροῦχα ἀστέγνωτα. Μάζωξα τὰ ροῦχα ἀστέγνωτα.* || Φρ. *Ἀστέγνωτη γλῶσσα* (ἐπὶ φλυάρου) Λεξ. Δημητρ. 2) Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ στεγνώσῃ πολλαχ. : *Ἀστέγνωτο χῶμα - χωράφι* κττ. σύνηθ.

ἄστεγος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. *ἄστεγος*.

Ὁ μὴ ἔχων στέγην, ἄοικος. : *Πολλοὶ πρόσφυγες ἔμειναν ἄστεγοι.* Συνών. *ἀστέγαστος* 2.

***ἀστέγνωτος** ἐπίθ. ἀστέβωτος Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. **στεγνωτός* < **στεγνώνω*.

Ἀστέγαστος 1, ὁ ἰδ.

ἀστεῖα ἐπίρρ. λόγ. κοιν. ἀ'στέια Τσακων.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀστεῖος*.

1) Χάριν ἀστεϊσμοῦ, ἀστεῖως κοιν. καὶ Τσακων. : *Ἀστεῖα τὸ λέω - τὸ εἶπα - τὸ ἔκαμα* κοιν. 2) Γελοῖως σύνηθ. : *Ἦταν ἀστεῖα μασκαραμένος.*

ἀστειεύομαι λόγ. κοιν.

Τὸ μεταγν. *ἀστειεύομαι*.

Ὁμιλῶ οὐχὶ σπουδαιολογῶν ἀλλὰ παίζων ἐνθ' ἄν. : *Δὲν τὸ λέει σοβαρά, ἀστειεύεται. Τὸ εἶπε γιὰ ν' ἀστειευθῇ. Δὲν εἶναι ν' ἀστειευθῇ κάνεις μαζί του. Τί λές, ἀδερφέ, ἀστειεύεσαι!* — *Δὲν ἀστειεύομαι καθόλου, σοῦ μιλῶ σοβαρά.* || Φρ. *Ἀστειεύεσαι!* (ἐπὶ ἐντόνου ἀρνήσεως ἢ καταφάσεως πρὸς τινα, οἶον : *ἀστειεύεσαι ποῦ θὰ δώσω αὐτουνοῦ λεφτά!* *ἀστειεύεσαι ποῦ δὲ θὰ 'ρθῶ!* *ἀστειεύεσαι ποῦ θὰ φύγω!* κττ.) σύνηθ. Συνών. *ἀστεῖζομαι*, *χορρατεύω*.

ἀστεῖζομαι Ἡπ. — Λεξ. Περίδ. Πρω. Δημητρ.

Τὸ μεταγν. *ἀστεῖζομαι*.

Παίζω διὰ λόγων ἢ χειρονομιῶν, χαριεντίζομαι ἐνθ' ἄν. : *Ἀστεῖστηκα, μὴ θυμῶνῃς* Λεξ. Δημητρ. *Μὴν ἀστεῖζεσαι μαζί μου* Λεξ. Πρω. Συνών. *ἀστειεύομαι*, *χορρατεύω*.

ἀστεῖος ἐπίθ. λόγ. κοιν. ἀστεῖους βόρ. ἰδιώμ. 'στεῖος Κίμωλ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. *ἀστεῖος*.

1) Ὁ προκαλῶν εὐθυμίαν ἢ γέλωτα, εὐτράπελος, ἐπὶ προσώπων, λόγων καὶ πράξεων κοιν. : *Εἶναι πολὺ ἀστεῖος ἄνθρωπος. Ἀστεῖος λόγος. Ἀστεῖα καμώματα - λόγια - πράγματα* κττ. β) Οὐδ. οὐσ., πρᾶξις ἢ λόγος προκαλῶν εὐθυμίαν κοιν. : *Πές μας κάνέν' ἀστεῖο. Ἀνάλατο - ἄνυστο - χοντροκομμένο ἀστεῖο. Αὐτὸς ξέρει - κάνει πολλὰ ἀστεῖα. Ἄς ἀφήσουμε τ' ἀστεῖα!* Ἀσ' τ' ἀστεῖα! Τό 'πα 'ς τ' ἀστεῖα. 2) Ὁ μὴ σοβαρός, γελοῖος κοιν. : *Ἀστεῖο ὑποκείμενο. Μὴν εἶσαι ἀστεῖος!* κοιν. *Τί ἀστεῖος ποῦ εἶναι μὲ τοὺς φοβορίτες!* Λεξ. Δημητρ.

3) Ἀνάξιος λόγου, ἀσήμαντος σύνηθ. : *Ἀστεῖο ποσὸ - κέρδος. Ἀστεῖα πράγματα.*

ἀστειότητα ἢ, λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. *ἀστειότης*.

Ἀστεῖος λόγος ἢ πρᾶξις σύνηθ. : *Τὸ εἶπε - τὸ θεώρησε γιὰ ἀστειότητα. Αὐτὰ εἶναι ἀστειότητες.*

ἀστενάρεις ἐπίθ. Καπ. (Φερτ.) Οὐδ. ἀστενάρ' Καπ.

(Ἀνακ. Ἀξ. Ἀραβάν. Γούρζ. Μαλακ. Σιλ. Τελμ. Φερτ. Φλογ.) Θηλ. *ἀστεναρὰ* Καπ. (Συνασσ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀσθενεία* καὶ τῆς καταλ. - *άρις*. Πβ. καὶ τὸ μεσν. οὐσ. *ἀσθενάριον*.

1) Ἀσθενής, ἄρρωστος ἐνθ' ἄν. : *Ἀσθενάρ' 'μαι* (εἶμαι ἀσθενής) Καπ. *Ἐνα ἄρρωπος ἐν-νε βαρὺ ἀστενάρ'* Φερτ.

2) Θηλ. ἀστεναρὰ οὐσ., τῦφος Καππ. (Σινασσ.)
Πβ. ἀστενεῖαρις.

ἀστέναχτα ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀστέναχτος.

Χωρίς στεναγμόν, ἀλύπως: Πέρασε τὴ ζωὴ του ἀστέναχτα.

ἀστέναχτος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀστένακτος.

1) Ὁ μὴ στενάζων, ὁ μὴ ὑποφέρων πολλαχ.: Λέν ἡπάρχει ἄνθρωπος ἀστέναχτος. Πέρασε τὴ ζωὴ του ἀστέναχτος πολλαχ. || Ποίημ.

Ἀκίνητες, ἀστέναχτες, δίχως νὰ ρίξουν δάκρυ ΔΣολωμ. 272. 2) Ἐκεῖνος καθ' ὃν δὲν στενάζει τις: Λέν περὶ μέρα ἀστέναχτη. 3) Ἐκεῖνος διὰ τὸν ὅποιον δὲν ἐστενάξε, δὲν ἐκλαυσέ τις: Ἀκλαυτος κι ἀστέναχτος πέθανε.

ἀστένεια ἡ, ἀσθένεια σύνηθ. ἀστένεια κοιν. ἀστένεια Θράκ. ὀστένεια Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀσθένεια. Ἡ λ. καὶ μεσν.

1) Ἀσθένεια, νόσος κοιν.: Ἀθεράπευτη - ἀλαφρεία - βαρεία ἀσθένεια. Κακὴ ἀσθένεια κοιν. Κρυφὴ ἀσθένεια (φυματίωσις) Πελοπν. (Μάν.) Νὰ σὲ φά' ἡ ἀσθένεια! (βαρεία νόσος! Ἀρά) Εὐβ. (Κουρ. Ὁξύλιθ.) || Φρ. Ἐφαγε τὴν ἀστένεια (ἐπὶ τοῦ κατὰ κόρον φαγόντος. Συνών. φρ. Ἐφαγε τὸν ἄδην - ἔναν ἀβλέμονα - ἔναν ἄδυσοο (ιδ. ἄβυσσοο 1) - ἔναν κόρακα - ἔναν περὶδρομο) Κύμ. || Γνωμ. Ἡ παντοεὶα βγάνει τοῖς ἀστένειας (μετὰ τὸν γάμον γίνεται γνωστὴ ἡ νόσος) Πελοπν. (Δημητσάν.) || Ἄσμ.

Χωρὶς ἀστένεια κι ἀρρωστιά ψυχὴ δὲν παραδίνω ἀγν. τόπ.

Νὰ μὴν τοῦ δώσῃ ἀρρωστιά, νὰ μὴν τὸν δῇ ἀσθένεια Ἡπ.

Ἀνάθεμα τὴν ἀρρωστιά, τὴ δόλμα τὴν ἀσθένεια αὐτόθ.

Ἀγάπη σου, πουλλάκι μου, 'ς ἀστένεια μὲ ρίχτει Τηλ. Συνών. ἀρρωστία 1. 2) Νόσος ἐπιδημική, ἐπὶ ἀνθρώπων, ζώων καὶ φυτῶν σύνηθ.: Ἐπεσε - σέρνεται - τραυιέται ἀσθένεια 'ς τὸ χωριό. Τὸν θερίζουν τὸν κόσμο οἱ ἀστένεις σύνηθ. Τὸ θερ'σι νὰ 'στένεια οὐλ'νοὺς τὸ 'χουριανούς μας Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἐχει ἀστένεια ἡ δομάτα Σέριφ. Βάριοι τὰ σπαρτὰ νὰ 'στένεια Αἰτωλ. Καθὼς εἶναι τὴν τὰ καρινά, ἡ βροχὴ θὰ τοὺς δώκῃ ἀστένεια Πελοπν. (Καλάβρυτ.) 3) Ἀποπληξία Κίμωλ. 4) Μετων. ὁ ἀσθενικός, καχεκτικός Πελοπν. (Βούρβουρ.): Ρέ, ἀστένεια!

ἀστενειάζω Εὐβ. (Ὁξύλιθ.) Παξ. Πελοπν. (Συκεῖα Κορινθ.) Σέριφ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀστένεια.

1) Καταλαμβάνομαι ἀπὸ νόσον, ἐπὶ ἀνθρώπων, ζώων καὶ φυτῶν Παξ. Πελοπν. (Συκεῖα Κορινθ.) Σέριφ.: Ἀστένειασε τὸ κλῆμα Συκεῖα Κορινθ. Συνών. ἀρρωστώ. 2) Τρώγω καθ' ὑπερβολὴν Εὐβ. (Ὁξύλιθ.): Ἀστένειασε ντέ! (ἐν ὁργῇ = φάγε ἐπὶ τέλους! περιδρομίασε!)

ἀστενειάρης ἐπίθ. Πελοπν. (Ἀνδροῦς. Ἀράχ. Ἀρκαδ. Βούρβουρ. Καλάβρυτ. Οἶν.) — Λεξ. Δημητρ. ὀστανιέρ Καππ. (Φάρας.) Οὐδ. ἀστενειάρικο Ἀθῆν. ἀστανιάρικο Πελοπν. (Βρέσθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀστένεια καὶ τῆς καταλ. -ιάρης.

1) Ὁ μὴ ὑγιής, φιλάσθενος ἐνθ' ἄν.: Ἐνας μύξαρις, ἕνας ἀστενειάρης Βούρβουρ. Ρέ, ἀστενειάρικο! αὐτόθ. Πράματα ἀστενειάρικα Ἀθῆν. Συνών. ἀρρωστιάρις 1. 2) Ἀμυδρός, ἐπὶ φωτὸς Ἀθῆν.: Ἀστενειάρικο φῶς. Συνών. ἀρρωστιάρις 2.

Πβ. ἀστενάρης.

ἀστένευτα ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀστένευτος.

Χωρὶς στενοχωρίαν ἰδίως οἰκονομικήν: Αὐτὸς ἔχει τὸν τρόπο του καὶ περὶ ἀστένευτα. Πληρώνει τὰ χρεὴ του ἀστένευτα.

ἀστένευτος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *στενευτός < στενεύω.

1) Ὁ μὴ στενωθεὶς ἢ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ στενωθῇ πολλαχ.: Ἀστένευτος δρόμος. Ἀστένευτο φόρεμα. 2) Μεταφ. ὁ οἰκονομικῶς ἀνεξάρτητος.

ἀστενεύω ΧΧρηστοβασ. Διηγ. Θεσσαλ. 19 Μέσ. ἀστενεύομαι Πελοπν. (Ἀρκαδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀστένης. Παρά Σομ. τύπ. ἀσθενεύω.

1) Ἀτονῶ ἐκ νόσου, ἐξασθενῶ Πελοπν. (Ἀρκαδ.) 2) Ἐλαττοῦμαι, ἐπὶ φωνῆς: Οἱ ἀλχησιεῖς ἀστένευαν καὶ ἀστενεύοντας ἀστενεύοντας σῶπασαν ὅλως διόλου ΧΧρηστοβασ. ἐνθ' ἄν.

ἀστενής ἐπίθ. ἀσθενής λόγ. σύνηθ. ἀστενής σύνηθ. ἀσπινής Θράκ. (Αἰν.) Θηλ. ἀστενήδισσα Ἄνδρ. (Κόρθ.)

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀστένης, ὁ ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀσθενής. Τὸ θηλ. ἀστενήδισσα ἐκ τοῦ πληθ. ἀστενήδες.

1) Ὁ νοσῶν, ὁ ἀρρωστος σύνηθ.: Εἶμαι ἀσθενής καὶ δὲν πῆγα σήμερα 'ς τὴ δουλειά μου σύνηθ. Σήμερα εἶμαι ἀστενήδισσα Κόρθ. || Γνωμ. Ἀσθενής καὶ ὁδοιπόρος ἀμαρτίαν οὐκ ἔχει (συνήθως ἐπὶ τοῦ καταλύοντος τὴν νηστείαν) λόγ. σύνηθ. || Ἄσμ.

Νὰ θεραπεύῃ τὸ ἀστένεϊς, τοὶ βαρβαρρωστημένους Ἰθάκ. 2) Ὁ μικροῦ λόγου ἄξιος, ὁ μηδαμινός, ἐπὶ παιγνιοχάρτων Θράκ. (Αἰν.) Συνών. ψιλός.

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. Κεφαλλ.

ἀστενικός ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀσθενικός.

1) Ὁ μὴ ἐντελὼς ὑγιής, καχεκτικός πολλαχ.: Ἀστενικός ἄνθρωπος. Ἀστενικεῖα γυναῖκα. Ἀστενικὸ πλάσμα. 2) Ἀνίσχυρος: Ποίημ.

Θά 'ρθῇ κ' ἐσὲ τὸ τέλος σου, θεὰ σκληρὴ, ζηλειάρα, τοῦ ἀνθρώπου θὰ σ' εὕρῃ καὶ σὲ τοῦ ἀστενικοῦ ἡ κατὰ ΚΠαλαμ. Ὑμν. Ἀθην. 56.

ἀστενοχώρητα ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀστενοχώρητος.

Ἄνευ στενοχωρίας, ἀνεμποδίστως.

ἀστενοχώρητος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *στενοχωρητός < στενοχωρῶ.

1) Ὁ μὴ στενοχωρηθεὶς: Ἀνθρωπος ἀστενοχώρητος.

2) Ἐκεῖνος καθ' ὃν δὲν στενοχωρεῖται τις: Λέν περὶ ἡμέρα ἀστενοχώρητη.

ἀστενόχωρος ἐπίθ. Νάξ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. στενόχωρος.

Ὁ μὴ στενοχωρούμενος πολὺ: Ἀστενόχωρος ποῦ 'σαι!

ἀστενώ, ἀσθενῶ λόγ. σύνηθ. ἀστενῶ σύνηθ. ὀσενῶ Καππ. (Ἀραβάν. Τελμ.) ἀστενίζω Κύπρ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) — ΚΘεοτόκ. Βιργ. Γεωργ. 71 ΚΣτασινόπ. Κρασί 252 Μετοχ. ἀστενισμένος Ἰων. (Κάτω Παναγ.) Κέρκ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Τὸ μεσν. ἀστενῶ, ὁ ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀσθενῶ.

1) Ἀμτβ. νοσῶ, ἀρρωστῶ σύνηθ. καὶ Καππ. (Ἀραβάν. Τελμ.): Ἀστένησε τὸ παιδί μου - ἡ γυναῖκα μου κττ. σύνηθ.

